

Mesurar relacions culturals: més enllà de nombres, entendre connexions

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/04/2018 - 13:01 | Última modificació: 02/03/2026 - 09:50

Una reflexió sobre per què els indicadors de relació cultural han de servir per comprendre deixos, vincles i processos socials, no només comptar visites o assistències.

La qualitat i la relació entre públic i institució, és difícil de mesurar segons els indicadors habituals. Però podem fer una avaluació basada en el temps que dura la relació dels públics amb els centres culturals, fent ús de l'Índex de Relació Cultural. Bruno Dosseur, és director de Le Dôme - Relais d'sciences, un espai entre la recerca i la mediació cultural i científica, i aquesta és la seva proposta:

La necessitat de canviar l'indicador d'assistència

Repensar l'avaluació de l'assistència als centres és una qüestió que fa molt temps que es planteja. Al Centre Cultural de Le Dôme, un centre científic i tècnic, han començat a avançar en aquest aspecte. S'ha repensat tot: la programació cultural, els modes de participació ciutadana, els models econòmics, l'organització d'espais i la integració digital a la mediació. El programa [Inmèdiats](#) [2] n'és un exemple. És un dispositiu de recerca i desenvolupament per reinventar les activitats culturals, integrant els nous usos del públic entre el web i els moviments participatius.

Una de les deficiències més evidents en la mesura absoluta de l'assistència és que també compta amb visitants de masses a un esdeveniment que pot ser d'una hora i participants més reduïts en un taller col·laboratiu vuit hores al dia. Per tant, cal adaptar-se a aquesta noció de públic recurrent mesurant també el seu grau de relació amb els centres. Més enllà de la quantitat, arribar a mesurar la qualitat de l'estada al centre, amb el temps o l'activitat realitzada.

Construcció de l'indicador IRC

Proposa la creació d'un nou indicador anomenat: Índex de Relació Cultural (IRC). El punt de partida és que la durada de la relació d'una persona amb el centre cultural és el millor indicador de l'interès del públic, la seva mobilització i la seva implicació. Per extensió, es planteja que aquesta durada demostra, millor que el recompte del senzill passatge sobre el lloc, la qualitat de la relació cultural establerta entre el centre i el visitant. Per tant, ha de complir tres imperatius:

- **Simplicitat:** el primer que se li demana a un indicador és que es pugui implementar fàcilment, tant per la seva definició com per a la recopilació de dades en el camp.
- **Objectivitat:** l'indicador ha de ser mesurable sense el risc de distorsió vinculat a l'apreciació dels paràmetres subjectius.
- **Importància:** un indicador no té cap interès intrínsec. Té sentit per donar suport a la presa de decisions o d'acord amb els objectius. Es tracta doncs de plantejar un indicador que expressi l'interès dels ciutadans per la proposta cultural.

El mètode de càlcul

La fórmula proposada per calcular l'IRC és la següent:

Cada operació s'estima en termes de durada (d) de participació de l'audiència. Per defecte, d = 1 hora. Una conferència d'una hora i trenta tindrà d = 1,5. Un taller de 15 minuts, d = 0,25 ... La durada de l'operació es multiplica per la seva assistència (F). Obtenim $IRC = d \times F$.

Així, una conferència d'una hora i mitja amb 100 persones és $IRC = 1,5 \times 100 = 150$. Un taller d'un dia (8 hores) amb 20 persones dona $IRC = 8 \times 20 = 160$. Aquestes dues operacions tenen un "impacte" semblant. Si aquestes operacions hagin estat avaluades simplement per l'assistència, hauríem obtingut un "impacte" de la conferència 5 vegades superior a la del taller.

Per tant, aquest indicador permet "corregir" l'estimació de la participació en nombres absoluts de visitants, per tant valora també la participació del públic.

Un actiu per a la gestió de projectes

Un altre avantatge important, l'Índex de Relació Cultural (IRC), permet tenir en compte els recursos que són necessaris per a l'organització i l'animació de l'operació. Si prenem el nostre exemple, és gairebé segur que la creació d'un taller d'un dia per a 20 persones hauria requerit una mobilització del personal equivalent a la realització d'una conferència de 100 persones. Per tant, tenim un indicador que reflecteix millor la relació entre els recursos mobilitzats pel centre cultural i la mobilització del públic. Contribueix així a una millor previsió del treball de preparació i dinamització dels mediadors culturals.

El repte de canviar el nostre mètode de valoració

Segurament no sigui fàcil per als nostres socis, i sovint dins de les nostres estructures, canviar la manera en què avaluem el nostre treball amb el públic. De fet, tal com el canvi a la moneda única va irrompre la nostra estimació de preus, el canvi en el principal indicador de valoració dels centres culturals, pot provocar una pèrdua de punts de referència. És un canvi significatiu en les ràtios d'eficiència de les nostres accions, i fins i tot poden donar lloc a un fort deteriorament de la previsió i la valoració d'assistència en un primer moment.

No obstant això, sembla que els suports institucionals, i especialment els socis financers, busquen mesures d'impacte que vagin més enllà de l'assistència massiva. Esperen construir un vincle social al voltant de la ciència, la tecnologia i la cultura de la innovació. Volen assegurar-se que el públic realment participi i aprenguin de les accions proposades i no només en siguin consumidors.

Som davant una gran transformació dels formats de mediació, i per tant també cal transformar-ne l'avaluació.

Idea central

Els indicadors culturals han de capturar relacions i significats, i no només dades numèriques, perquè això permet interpretar els efectes reals de les pràctiques culturals en les persones i les comunitats.

Accés

Podeu llegir l'article original al web següent

HTML [Indicador d'assistència als centres científics: l'índex de relació cultural \(CRI\)](#) [3]

Categories: Recurs / lloc web

Categories: Article

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: internacionalització cultural

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/indicadors-relacio-cultural>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://inmediats.fr/>

[3] <https://www.amcsti.fr/fr/bulletin/indicateur-frequentation-centres-de-science-lindice-de-relation-culturelle-irc/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7541>

